

LUKSEMBURG

PODSTAWOWE INFORMACJE

Stolica: m.Luksemburg

Powierzchnia: 2586 km

Podział administracyjny: 3 okręgi

Jedna z najmniejszych państw w Europie , Wielkie Księstwo Luksemburg, położone jest w **Zachodniej Europie**. Jest państwem śródlądowym, bez dostępu do morza. Od zachodu graniczy z Belgią, od południa z Francją, a od północy i wschodu z Niemcami. Głównymi rzekami są tu **Mozela** i **Alzette**, nad którą leży stolica kraju. Dopływy rzeki Alzette , przepływające przez warstwy wietrzejących piaskowców i wapieni, tworzą jeden z najciekawszych krajobrazowo obszarów Luksemburga.

Herb

Herb Luksemburga przedstawiony jest na płaszczu czerwonym podbitym gronostajami zwieńczonym koroną wielkksiążęcą tarczę, na której na pasach srebrnych i błękitnych lew wspięty czerwony z koroną i orężem złotym. Nad tarczą korona. Tarczę okala wstęga trójkolorowa złoto-czerwono-zielona z Orderem Korony Dębowej. Tarczę podtrzymują ukoronowane lwy stojące na podstawie.

*Herb ma rodowód średniowieczny, przyjęty został oficjalnie dopiero w **1972**. W 2001 zmodyfikowano go. Występuje w trzech wersjach - herbu małego, średniego i wielkiego.*

Lew wywodzi się z godła Limburgii, którego władca w XIII wieku poprzez małżeństwo zapanował również nad Luksemburgiem. Jako pierwszy z książąt luksemburskich książę Henryk V Blondyn (1247-1281), zaczął się pieczętować herbem mającym stać się następnie herbem Luksemburga. Podwójny ogon lwa symbolizował panowanie nad dwoma krajami.

Hymn

*Hymn państwowy Luksemburga to **Ons Hémécht** (luks. "Nasza Ojczyzna"). Słowa pieśni w 1864 r. napisał Michael Lenz, muzykę skomponował **Jean-Antoine Zinnen**. Oficjalnie utwór ten został zatwierdzony w 1895 r. Z czterech zwrotek przeważnie śpiewa się pierwszą i ostatnią. Oprócz hymnu **Ons Hémécht** Luksemburg posiada hymn królewski – **Wilhelmus**, związany z rodziną panującą.*

Ons Hémécht

**Wou d'Uelzecht durech d'Wisen zéit,
Duerch d'Fielsen d'Sauer brécht.
Wou d'Rief laanscht d'Musel dofteg bléit,
Den Himmel Wäin ons mëcht.
Dat as onst Land, fir dat mir géif,
Heinidden alles won.
Ons Heemechtsland, dat mir sou déif
An onsen Hierzer dron..**

**O Du do uewen, deem séng Hand
Duurch d'Welt d'Natioune leet.
Behitt Du d'Lëtzebuerger Land
Vru friemem Joch a Leed !
Du hues ons all als Kanner schon
de fräie Geescht jo gin.
Looss viru blénken d'Fräiheetssonn
déi mir sou laang gesin.**

Nasza Ojczyzna

**Gdzie Alzette płynie wśród łąk,
Sure przedziera się przez skały,
gdzie pachnąca winorośl rośnie nad Mozela,
a niebo obiecuje nam wino,
tam jest nasza ziemia, dla której ochoczo
odważymy się na wszystko.
Nasza ojczyzna, którą głęboko
nosimy w swych sercach.**

**O Ty, któryś nad nami, którego mocna dłoń
wiedzie narody świata
chroń Luksemburg
przed obcą niewolą i zagrożeniem
bo jako dzieci Twe
żyjemy duchem wolności.
Niech wolności słońce, które znamy od dawna,
świeci na zawsze.**

Języki

W Luksemburgu w użyciu są trzy języki. Język luksemburski jest językiem, którego większość Luksemburczyków uczy się od wczesnego dzieciństwa w domu. W szkołach podstawowych naucza się przede wszystkim po luksembursku, w szkołach średnich zaś po francusku lub niemiecku. Luksemburczycy znają luksemburski i francuski na poziomie języka ojczystego, większość zna także w mniejszym lub większym stopniu niemiecki.

Gazety drukują artykuły przede wszystkim po francusku, czasem jednak także po niemiecku i luksembursku. Luksemburskie kanały telewizyjne nadają prawie wyłącznie po luksembursku, chociaż dostępne są także kanały zagraniczne po francusku i niemiecku.

Do uzyskania obywatelstwa niezbędne jest zdanie państwowego egzaminu z języka luksemburskiego. Dodatkowo 13% mieszkańców zna język portugalski, powszechna jest znajomość języka angielskiego. Język luksemburski został ustandaryzowany dopiero w latach siedemdziesiątych i od tamtej pory przeżywa renesans, także wśród młodego pokolenia, gdyż wcześniej był przede wszystkim mówionym dialektem niemieckiego, używanym tylko w sferze prywatnej.

Religia

- ★ *Chrześcijanie - 80% w tym:*
- ★ *Katolicyzm - 90,9%*
- ★ *Protestantyzm - 5,9%*
- ★ *Prawosławie - 1,5%*
- ★ *Inni - 1,7%*
- ★ *Ateizm - 17,2%*
- ★ *Islam - 2,1%*
- ★ *Inni - 0,7%*

LUDNOŚĆ

LICZBA LUDNOŚCI: 433 tys (1999)

GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA: 167,4 osoby/km²

JĘZYKI URZĘDOWE: Francuski, Niemiecki i Luksemburski

ANALFABETYZ: 0%

GŁÓWNE MIASTA (liczba ludności w tys.): Luksemburg (76),

Esch-Sur-Alzette (24), Defferdange (16), Dudelange (15),

Petange (12), Sanem (11).

Luksemburczycy, Włosi, Belgowie, Portugalczycy,
Francuzi, Niemcy.

Kuchnia

W kuchni luksemburskiej jada się duże ilości mięsa, ale także ryb, wśród których szczególnym powodzeniem cieszy się pstrąg, szczupaki, raki, a także różne rodzaje pieczywa, wypieków i ciastka. Do popularnych dań w Luksemburgu należą między innymi solona wieprzowina podawana z fasolą oraz wędzona szynka ardeńska z marynowaną cebulą. W księstwie pije się dużo piwa, zarówno produkcji lokalnych browarów jak i zagranicznych. Za najlepszą markę wśród piw lokalnych Luksemburczycy uważają Diekirch. Do najpopularniejszych deserów należy ciasto drożdżowe z dodatkiem miejscowych likierów, śliwek, mirabelek albo wiśni. Dla każdego smakosza Luksemburg to kraina serów.

3 najpopularniejsze sery:

- **Bel fermiere**
- **Fromage cuit**
- **Fromage blanc**

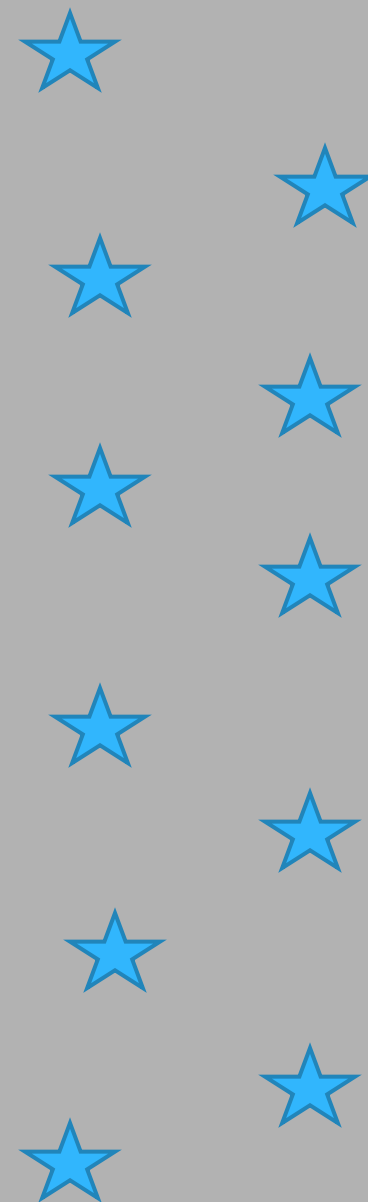
Gospodarka

Mimo że Luksemburg jest krajem w przeważającej części rolniczym, to jednak rozwój gospodarczy zawdzięcza prawie wyłącznie przemysłowi ciężkiemu i międzynarodowym instytucjom finansowym. Produkcja żywności zaspokaja większość potrzeb kraju. Urodzajne pastwiska regionu Gutland umożliwiły rozwój hodowli bydła mlecznego i mięsnego. Na żyznych glebach tego regionu uprawia się głównie zboża (jęczmień, pszenicę), ziemniaki, rośliny pastewne. Rozwinięte jest też sadownictwo, uprawa warzyw oraz winorośli, zwłaszcza w dolinie Mozei. Głównym bogactwem kraju są rudy żelaza.

Luksemburg w Unii Europejskiej

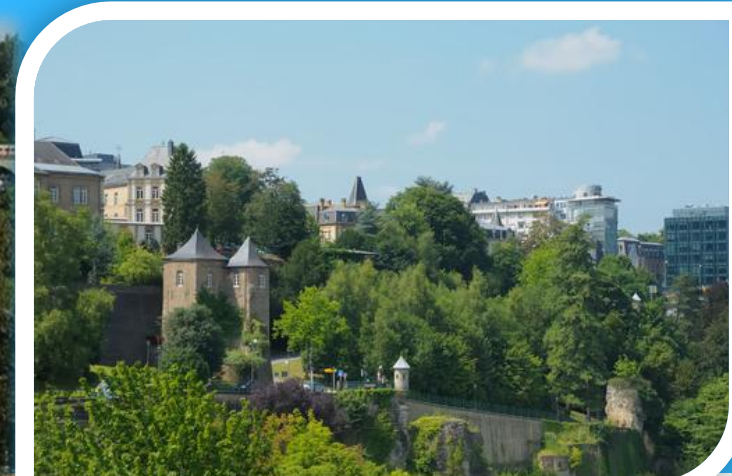
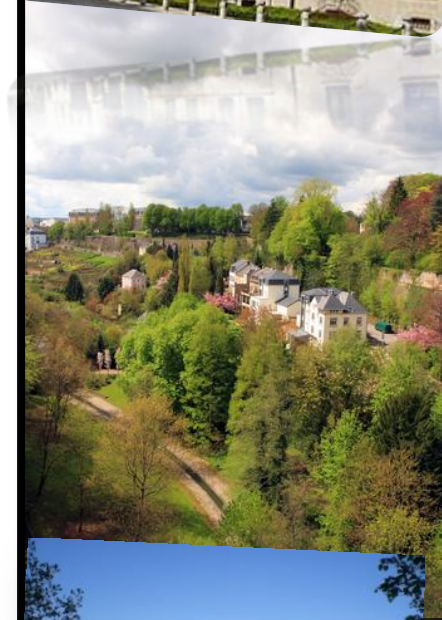
- Historia integracji europejskiej tego małego państwa rozpoczyna się bardzo wcześnie, już od 1921r. (podpisana została konwencja o BELGIJSKO-LUKSEMBURSKIEJ UNII GOSPODARCZEJ)
- Unia ta przewidziana była na 50 lat, jednak w 1940 r. została rozwiązana, a następnie reaktywowana w 1945r. Konwencja nadal obowiązuje na podstawie milczącej zgody sygnatariuszy.

Luksemburg jest siedzibą wielu instytucji i agend związanych z funkcjonowaniem UE. Tutaj znajduje się siedziba EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI. W Luksemburgu urzęduje TRUBUNAŁ OBRACHUNKOWY i również jest siedzibą SEKRETARIATU GENERALNEGO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO.

Zabytki

Najczęściej odwiedzanym zabytkiem Luksemburga jest Pałac Wielkich Książąt, który pełni funkcje zimowej rezydencji rodziny książęcej. Członkowie rodu spoczywają w Katedrze Notre-Dame, gdzie znajduje się otoczona kultem drewniana rzeźba Madonny z Dzieciątkiem i cenne barokowe organy. Inne ciekawe zabytki miasta to między innymi: Kościół i Brama św. Michała, kolegium jezuickie oraz most Nei Breck. W Bech-Kleinmacher udostępniana jest licząca 350 lat winnica. Muzeum w Ehnen prezentuje stare narzędzia takie jak prasy do wyciskania soku. W Mersch oprócz zamku oglądać można Kościół i Wieżę św. Michała. W Bourscheid znajduje się największy i – prawdopodobnie – najcenniejszy średniowieczny zamek kraju.

Święta

Święta w lutym i marcu

Na początku lutego Luksemburczycy obchodzą tzw. Liichtmëss, czyli Matki Boskiej Gromnicznej, w ten dzień zgodnie z tradycją dzieci wędrują od domu do domu niosąc lampiony i śpiewając piosenkę błogostawiającą mieszkańców. Na luty przypada także tzw. Cavalcade Diekirch, czyli przemarsz ulicami miast w strojach karnawałowych; w ten dzień organizowane są liczne konkursy i zabawy do białego rana. A w marcu obchodzony jest Festiwal Migracji, Kultur i Tożsamości Obywatelskiej. Uroczystości związane z tą imprezą mają na celu pokazanie bogactwa kulturowego i mentalnego, jaką wnosi emigracja z całego świata.

Wielkanoc

W Środę Popielcową kultywowany jest zwyczaj topienia w rzece słomianego chłopca Stréifrächen, symbolizującego złe duchy odchodzącej zimy. W pierwszą niedzielę po Środzie Popielcowej, czyli w tzw. Buergbrennen pali się wielkie krzyże, symbolizujące odejście zimy i nadejście wiosny. W trzecią niedzielę Wielkiego Postu obchodzi się święto znane, jako Bretzelssondeg. W ten dzień mężczyźni obdarowują swe żony precl'em, a one na Wielkanoc odwdzięczają się obdarowując Panów jajkami. W Luksemburgu na Wielkanoc szuka się jajek pozostawionych w nocy w ogrodzie przez Wielkanocnego Królika. W Poniedziałek Wielkanocny organizowany jest tradycyjny jarmark na placu przed pałacem księcia w Luksemburgu.

FESTIWALE

Festiwal Mediewal w Vianden, podczas którego miasto zamienia się w miejsce pełne średniowiecznych rycerzy i księżniczek, organizowane są pokazy walk, dawne zabawy i tańce; Festiwal win w Grevenmacher, gdzie muzyka i zabawa połączone są z degustacją mocnych trunków; Riesling Open, czyli Festiwal win nad Mozelą; czy Festiwal jabłek w Steinsel. Jesienią Luksemburg obchodzi Dzień Wszystkich Świętych, podczas którego na cmentarzach odprawia się msze, a groby przystraja się kwiatami. Przyjął się też zwyczaj obchodzenia Halloween 31 października. Święta Bożego Narodzenia (Chrëschtdeeg) w Luksemburgu mają podobny przebieg jak w większości krajów katolickich, rozpoczynają się 24 grudnia wspólnym posiłkiem wigilijnym, po którym rozdawane są prezenty, a o północy uczestniczy się w Pasterce. Pierwszego dnia świąt spożywa się uroczysty obiad i spędza czas w gronie rodziny.

AMBASADY

**Konsulat Wielkiego
Księstwa Luksemburga w
Warszawie**

**Konsulat RP w
Luksemburgu**

QUIZ

➡ 1. W którym roku został zatwierdzony herb ?

➡ 2. Wymień 2 najpopularniejsze sery.

➡ 3. Jak brzmi nazwa hymnu państwowego Luksemburgu ? (po polsku)

➡ 4. Co jest udostępnione w Bech-Kleinmacher? Podpowiedź 😊: ma 350 lat

➡ 5. Ile % ze wszystkich religii, zajmuje Islam?

DZIEKUJEMY ZA UWAGĘ

**Natalia Skrok &
Wiktoria Gabrysiak**

